

MÁJUS 9 — A FÜGGETLENSÉG ÉS GYŐZELEM NAPJA

Országunk népe ezekben a napokban történelmének két sorsdöntő évfordulójára emlékezik: 1877. május 9-re, Románia teljes állami függetlenségének kivívására és 1945. május 9-re, a fasizmus feletti győzelemre, amelyben a román nép a hadszíntéren vívta ki szabadságát, függetlenségét és az új élethez való jogát.

Hosszas fejlődési folyamat eredménye és elengedhetetlen történelmi szükségszerűség volt a teljes állami függetlenség kivívása. A 19. század mélyreható változásokat hozott a román nép életében: meggyorsította a termelőerők fejlődését, megváltozott a társadalmi szerkezet, fontos gazdasági, társadalmi és politikai reformokat vezettek be. Ennek folytán fokozódott az egységért folyó harc is, melynek első győzelme a modern román állam megteremtése volt 1859-ben, amikor a néptömegek határozott kiállása révén Havasalföld és Moldva egyesült. Az ezt követő gazdasági-társadalmi fejlődés és a nemzetközi helyzet napirendre tűzte a török függőség lerázását. 1877. május 9-én megvalósult ez az objektív szükségszerűség: a román nép fegyverrel a kezében vívta ki és szentesítette teljes állami függetlenségét. Plevna, Grivica, Rahova, Smirdan, Vidin és más harctereken több mint fél százezer katona küzdött s tízezer életét áldozta. Ez a történelmi tett új szakasz kezdetét jelentette az ország gazdasági és társadalmi haladásában.

„Románia állami függetlenségének kivívása — hangsúlyozta Nicolae Ceaușescu államelnök — nem véletlen körülmény vagy politikai konjunktúra eredménye, nem külső ajándék volt, hanem az elődök évszázados harcának gyümölcse, annak a nagyszerű győzelemnek, amelyet 1877-ben a török birodalom elleni harcmezőkön vívtak ki, amely új korszakot nyitott hazánk szabad és független fejlődésében.“

Május 9-e a másik nagyjelentőségű évforduló: 1945. május 9-én ért véget a fasiszta Németország által kirobbantott II. világháború.

A román nép a Kommunisták Pártjával 1944. augusztus 23-án kezébe vette az ország sorsának irányítását és minden katonai és gazdasági erejével csatlakozott az antihitlerista koalícióhoz és an-

nak oldalán küzdött a német fasizmus végleges legyőzéséért. Az ország területének felszabadítása után a román hadsereg a szovjet hadsereggel együtt folytatta a küzdelmet, részt vállalt Magyarország, Csehszlovákia és Ausztria területe egy részének felszabadításán, egészen a hitleri Németország teljes megsemmisítéséig. Románia részvétele az antihitlerista háborúban mintegy hat hónappal hozta közelebb annak befejezését.

Románia részvétele a fasizmus elleni háborúban kiemelkedő fontosságú volt az ország további sorsára nézve. „A nép — állapította meg Nicolae Ceaușescu államelnök — a maga erejét és óriási alkotó képességét a béke, az új gazdasági rend, a szocializmus és a társadalmi haladás, az egész emberiség sorsának szolgálatába állította“. A nép első ízben és valóban teljes mértékben kivívta nemzeti függetlenségét, felszabadult minden elnyomás és kizsákmányolás alól, a Kommunista Párt vezetésével; a munkásosztály szövetségben a parasztsággal és a haladó társadalmi erőkkel, kiharcolta a politikai és gazdasági hatalmat, megvívta a szocialista forradalmat, majd rátért az új társadalom építésének útjára.

A súlyos áldozatok árán kivívott függetlenséget és a béke győzelmét óvja, védelmezi ma dolgozó népünk. Ennek érdekében munkálkodik a világ összes haladó, békeszerető, demokratikus erőinek együttműködéséért, a népeknek a független fejlődéshez, a szabadsághoz és a békéhez való joga érvényesítéséért. Ennek jegyében ünnepeljük május 9-ét, hálával és tisztelettel adózva azok emlékének, akik életüket áldozták országunk függetlenségéért és a békéért.

Dr. SZABÓ ÁRPÁD

BEVEZETÉS AZ ÓTESTAMENTUMI KUTATÁS TÖRTÉNETÉHEZ

Az Ótestamentum, mint irodalmi alkotás, hosszú és bonyolult folyamat eredménye. Hosszú, mert időben — kialakulási szakaszaiban kezdettől végig — ezerévnél jóval tovább tartott; bonyolult, mert minden kísérlet, amely megpróbálja leírni ezt a folyamatot, még több és újabb bonyolult kérdéssel találja szembe magát.

A modern bibliakutatás, céljaiban és feladataiban beállott változások ellenére, következetesen arra törekedett, hogy megalkossa az Ótestamentum keletkezésének történetét. Ez a törekvés történeti irányban bontakozott ki, s ennek megfelelően az Ótestamentum tartalmát és történetét három, egymástól jól megkülönböztethető tanulmányi módszer próbálta leírni. Ezek: az irodalomtörténet, a formatörténet és a hagyománytörténet, amelyek valójában önálló tanulmányi ágat képeznek. Valamennyit az egész történet érdekli, de mindenikük mégis csak keresztmetszetét adja az egésznek. Így mindahányan kialakították saját technikájukat és elemző módszereiket, annak a jelenségnek megfelelően, amelyre összpontosítottak. Ezért azt a látszatot is kelthetik a felületes szemlélő előtt, hogy ellentmondásban vannak, egymást kölcsönösen kizáró módon. Ez azonban nem így van: kölcsönösen függő viszonyban állanak egymással. Mindhárom az egész történethez akar hozzájárulni, ezért kapcsolatuk szerves és logikus. Mivel egyikük sem képes felvetni valamennyi kérdést és válaszolni is, ezért kölcsönös vonatkozásuk egymást kiegészítő.

Először az irodalomtörténet jelent meg a színen. Kezdetben csupán a szövegtanulmányozás egy sajátos változata volt. A Genézis (1Móz) könyvére összpontosítva J. Astruc felfedezett egy irodalmi sémát isten neveinek változó használatával kapcsolatban, amelyből arra következtetett a pátriárkák korát illetően, hogy Mózesnek több mint egy alapiratot ill. „forrást“ kellett használnia. Ezek az Elohista és a Jáhvista-források voltak. Az istennév váltakozó használata véget ér az Exodus (2Móz) 3. fejezetében, azonban a források jellegzetességeit, mint kritériumot alkalmazva, a bibliakutatás kiterjesztette a forrástanulmányozást a Pentateuch egészére és Ézsaiás könyvére is.

Azzal a mozgalommal, amelyet Wellhausen neve fémjelez, az irodalomtörténet új fordulatot vett. A források kutatása és ismertető jegyeik megállapítása mellett, most ezeknek az egységeknek az élethely-